

GRUNDPROGRAM

*Antaget vid 1946 års
riksstämma*

LANDSBYGDSPARTIET BONDEFÖRBUNDET

Landsbygdspartiet Bondeförbundet vill på nationell och kristen grundval arbeta för vårt svenska samhälles välfärd och förkovran. Den folkliga självstyrelsen på denna allmänna och lika rösträttens grundval, liksom den medborgerliga frihetens övriga bärande grundsatser utgöra omistliga värden, som oförminskade måste bevaras åt framtiden. Detta oförytterliga frihetsarv måste kraftigt värnas, tro och heder hävdas som grundpelare för svensk rättskultur, liksom rättvisans och rättfärdighetens principer i allmänna angelägenheter. Den kommunala självstyrelsen, som utgör källan till medborgarfriheten, måste för framtiden bevaras som en livsviktig funktion i samhällslivet. I lagstiftning, rättsskipning och förvaltning skall grundsatserna om allas likhet inför lagen obetingat gälla. Alla medborgare skola tillerkännas likvärdiga rättigheter och åläggas likvärdiga plikter i samhället.

Det svenska samhället av i dag vilar på det gamla bondesamhällets grund. Den historiska erfarenheten visar, att svensk bondebefolkning alltid utgjort ett samhällsuppbärande element, som skänkt styrka och stabilitet åt landets utveckling och utgjort det säkraste värdet för lag och rätt. Jordbruket är modernäringen och förutsättningen för vår självförsörjning. Den jordbrukande befolkningens bevarande och stärkande utgör alltför ett stöd för landets yttre och inre frihet.

Den ekonomiska utvecklingen under senare tid har för städer och tätorter förlöpt gynnsammare än för landsbygden. Omtanke om landsbygdens befolkning och näringsliv måste därför intaga en framträdande plats i vårt politiska liv. Landsbygdsbefolkningen måste i ekonomiskt, socialt och kulturellt hänseende beredas en med andra samhällsgrupper likvärdig ställning. I överensstämmelse härmed vill Landsbygdspartiet Bondeförbundet samla jordbrukets och landsbygdens folk, samt alla, som dela dess samhällsåskådning, till gemensam kamp för rättvisa och likställighet vid avgörandet av landets livsfrågor.

För sitt arbete uppställer partiet följande riktlinjer:

1. Näringslivet bör bygga på enskild äganderätt och fri företagsamhet. De enskilda medborgarnas initiativkraft, företagsamhet och ansvarskänsla bör omhuldas och uppmuntras. Målet för näringspolitiken måste vara att med tillvaratagandet av vårt lands naturtillgångar bereda .möjlighet till arbete och likvärdig utkomst för hela folket. Samarbete mellan statens organ och den enskilda företagsamheten bör komma till stånd i avsikt att ernå bättre försörjning och för att förebygga kriser och arbetslöshet. Utrikeshandeln måste så inriktas, att hemmamarknadsnäringarnas berättigade intressen tillgodoses.
2. Jorden måste bevaras i den jordbrukande befolkningens ägo. Jordbruket tillförsäkras en med andra näringar likvärdig, ekonomisk standard. Målet för jordbrukspolitiken måste vara att skänka vårt lands jordbruk full lönsamhet. Familje- och bondejordbruket bevaras. Det mindre jordbruket ges ökat stöd. Alla inom jordbruk jämte fiske och trädgårdsodling arbetande beredas tryggad utkomst. Spekulation med jord och skog måste effektivt förhindras. Jordlagstiftningen bör avvägas så; att olämplig fastighetsbildning förhindras. Verksamma åtgärder böra vidtagas förhöjande av skogsbrukets bärighet, så att skogsägarna tillförsäkras ett tillfredsställande rotvärde och de inom skogsbruket sysselsatta beredas en lika god ställning som andra jämförliga arbetargrupper.

3. Näringslivet på landsbygden beredes möjlighet till rikare utveckling genom stöd åt företagsamheten inom såväl jordbruk som industri, småindustri och hantverk därstädes.
4. Starka och välordnade ekonomiska och fackliga föreningar äro en förutsättning för att många på politisk väg uppnådda resultat skola bli till avsett gagn för jordbruksbefolkningen. Vi vilja därför kraftigt arbeta för allmän anslutning till och obrottslig solidaritet med jordbrukets ekonomiska och fackliga organisationer.
5. De penningpolitiska åtgärderna måste syfta till bibehållandet av en stabil prisnivå och ett fast penningvärde varigenom näringslivet och sparandet främjas. Skadligt storfinsialt inflytande över produktionen bör brytas och jobberi med svenska värden förhindras. Effektiv kontroll över monopol, truster och banker upprätthålles.
Kreditväsendet på landsbygden bör utvecklas så, att sparmedlen kommer dess eget näringsliv tillgodo.
Skattetrycket i stat och kommun avväges med hänsyn till ekonomisk bärkraft.
6. Riksdagens kontroll över administrationen och statsmedlens användning måste kraftigt hävdas, ämbetsmannainflytandet inom det offentliga livet begränsas och tendenser till ökat statsinflytande på den kommunala förvaltningens olika områden - effektivt motarbetas. Utgifterna för förvaltningen bör hållas inom rimliga gränser.
De statsanställda på landsbygden böra ha fullt jämförbara avlöningsförhållanden med dem, som äro bosatta i städer och tätorter. Skatteavdrag och sociala förmåner måste vara likvärdiga för alla folkgrupper, oavsett bostadsort .
7. Folkundervisningen måste bygga på den kristna livsåskådningens grund och inriktas såväl på karaktärsdanning som kunskapsmeddelande. Folkskolan måste som grund för den medborgerliga bildningen förbättras. Likvärdiga möjligheter till praktisk och teoretisk utbildning måste beredas alla.
Det frivilliga bildningsarbetet bör kraftigt stödjas.
8. De socialpolitiska åtgärderna måste syfta till att bereda ökad trygghet. Socialförsäkring, som ger stöd och hjälp åt individ och familj vid minskad eller helt bortfallen arbetsförmåga, är nödvändig. Landsbygdens folk måste bli delaktigt av de sociala förmånerna på ett med stadsbefolkningen likvärdigt sätt. Bostadspolitiken handhaves så, att en rättvis avvägning kommer till stånd mellan landsbygden och tätorterna. Genom verksamt stöd åt rationell bostadsförbättring på landsbygden beredes bättre arbetsförhållanden för husmödrarna.
9. En positiv befolkningspolitik måste föras. Familjebildningen och bosättningen böra på allt sätt underlättas. I synnerhet böra ökade möjligheter beredas för de unga att vid någorlunda tidig ålder bilda hem. De sedligt och moraliskt nedbrytande krafter, som verka i riktning att upplösa familjebanden, måste bekämpas. Barnen böra beredas god vård under uppväxtåren. Försörjningsbördan utjämnas, så att de barnrika familjerna kunna upprätthålla en god levnadsstandard.
10. Folkmateriallets bevarande och stärkande är en livsfråga för vår nationella utveckling. Ett energiskt arbete måste bedrivas för att höja folkhälsan, i främsta rummet genom förebyggande hälsovård. Förhärjande folksjukdomar böra effektivt bekämpas. Alkoholens fördärvliga verkningar böra bekämpas genom effektiv upplysning och nykterhetsfrämjande lagstiftning. Målet är allmän folknykterhet.

11. Det gällande valsystemet bör ändras, så att landsbygdens folk beredes bättre möjligheter att hävda sig gent emot de större tätorternas väljare och därigenom erhålla en representation, som motsvarar dess storlek och betydelse.
12. Utrikespolitiken måste syfta till att trygga vårt lands självständighet och oberoende. Ett efter vårt försvarspolitiska läge och våra resurser anpassat försvar upprätthålles. Det internationella samarbetet måste grundas på principer, som bevara och värna folkens frihet och självbestämmanderätt. Samarbetet mellan de nordiska länderna stärkes.